

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Tarsszerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Ostrom alatt.

A kormány és a mungó hadvezetőség azt a napiparancsot osztotta ki a mungó seregnek, hogy rajta, ki a nép közé és számoljanak be az eddigi „munkásságukról”. De a kiadott napiparancsnak ugyan kevés a fogantatja. Nem igen akad olyan kormányparti képviselő, aki hajlandó volna a bőrért kivinni a nép közé a vásárra. Amilyen bátrak és vakmerők voltak ezek az emberek odabent a képviselőházban a rendőrkordon és a katonaság szuronyerdeje mögött, amilyen nagy hangon kötötték az ebet a karóhoz a fegyveres erő árnyékában, éppen olyan hirtelen szállott inukba a bátorságuk, amikor arról volt szó, hogy álljanak ki a nyilvánosságra a nép elé és számoljanak be azokról a tetteikről, amelyekkel sárba tapodták az alkotmányt, amelylyel felrugták a jogot, a törényt és az igazságot. Megtenni volt bátorságuk, de arról beszámolni nem merészkednek. Nem is léphetnek az ország elé, mert maga a nép a legnagyobb lelkesedéssel áll az ellenzék mögött és a legmélyebb elkeseredéssel beszélnek azokról a hallatlan törvénytelenégekről, amelyet a magyar képviselők asszisztálása, segédkezései mellett

követett el a magyar képviselőházban a magyar kormány.

A kormány és pártja ilyenformán két tűz közé került. Az ellenzék lelkes, kitartó küzdelme szorongatja egyik oldalról, a másik oldalról pedig a magyar nép maga utasítja vissza azt a kormányt és annak a kormányt a pártját, amely a törvénytelenéseknek egész halmazát követte el, amely az alkotmányt rongygyá tépte. A magyar ellenzék összetartása, szilárd és erős, kitartó harca az alkotmányosság helyreállításáért és az ország demokratizálásáért nem maradhat eredménytelenül. Nem maradhat eredmény nélkül különösen akkor, amikor a kormány ténykedései, Tisza István és gárdájának terrorisztikus erőszakossága a végsőkig elkeserítette a nemzetet és a népek millióit állította oda hátvédül az ellenzék mögé. Az ostrom kemény, erős és kitartó. Kimenetele kétséget nem tűr. Itt csak egy eredmény lehet: Az ellenzék győzelme. És itt az ellenzék győzelme azonos a magyar nép igazának győzelmével. A kormányt bukni kell, mert ezt az ostromot sokáig nem állhatja. Buknia kell a kormánynak, a pártjának és velük együtt annak a néppellenes politikának is, amelyet eddig űztek. És jönnie kell az igazságos kor-

mánzásnak és fel kell virradnia a népparlamentnek, az általános, egyenlő és titkos választói jognak.

Az ellenzék serege már is diadalmasan viszi előbbre a demokráciának a lobogóját.

Színház.

Sasfűk.

Pénteken zsuffolt ház előtt adták kitérő előadásban Rostand Sasfűkját.

Mindannyian Halasi Mariska játékát akarták látni. A Reichstadi herceget játszotta nagy művészetének teljes kibontakozásával, fokozódó lendülettel, oly erővel, hogy nyílt színen is megtapsolták.

A korzikai oroszán fiának minden büszkesége, nagyravágyása, növekvő szenvedélye, epedése a francia trón után, szinte gyerekes öröme minden iránt ami francia, benne volt játékában; élénk állította a nagy Napoleon dicsősége utáni kimondhatatlan vágyát, — hisz jussa Francia ország, — hogy aztan a sok vágy, büszkeség után megtörve, sápadtan egy kicsi szobában a növekvő, csattogó szárnyak reménye örökre lelohadjanak. Halasi Mariska szenvedett, sirt kacagott és mi együtt éreztünk vele, minden mozdulatával minden tekintetével. Valami olyanféle érzést keltett bennünk az ő játéka, mint amikor egy nagy ember nagy eszméi dőlnek romba és aggódva kísérjük lépéseit, féltjük mindentől s titokban talán imádkozunk is a győzelemért.

TÁRCZA.

Halasi Mariska.

Azzal az eltökélt szándékkal ültem be tegnap a színházba, hogy megnézek két felvonást a Sasfűkből, hogy lássam az új szereplőket is és aztán megyek odébb. Csak nem nézem végig hatodszer, vagy hetedszer is a Sasfűköt! Megnézem azt a két felvonást és aztán kurtán, röviden intézem el a péntek esti előadást.

Amint belépek a színházba, az első megjelentem az, hogy az alaposan lejátszott Sasfűkóra úgy megtellett a színház, hogy egy egy talpalattnyi üres hely nem maradt. Ej, ezeket az olesó előadás, a félhelyár csábította ide! Igen? Hát ez volt az első tévedésem. Egy kissé korán jöttem, de már telve van a nézőtér. A publikum nevetgél, beszélget, az ismerősök üdvözlök egymást. A méhkasként zsongó hangzavarból elkapok egy-egy szót.

— Te is megnézed még egyszer a Sasfűköt?

— Meg, mert Halasi Mariskát akarom látni.

Ezt, vagy ehhez hasonlót hallok innen is, amonnan is.

De hallga! Megcsendül, a rendező csengője, az előzene akkordjai elhangzanak, szélebben a függöny, megindul a játék. A szereplők elmondják a bekezdést és aztán egyszerre végig viharzik egy hatalmas tapsorkán. Végig zúg lenn a nézőtér völgyén, és zeveződnek a tenyerek a páholyban, tombolva harsan meg a taps fenn a karzatban.

Mi történt? Hiszen eddig csak néhány szürke szó hangzott el a színpadon! Ez nem lehet tetszés nyilvánítás. Nem. Ez a taps nem az! Ez a taps üdvözlés. Az történt, hogy megjelent a színen Halasi Mariska karsu alakja. A publikum lelkesen üdvözlö az ő körülrajongott kedvencét. A tapsra meghajítja érdekes fejét, ajka körül játszadozó mosolya köszönetet mond.

Régen járok Baján színházba, de soha még ilyen tüntető módon nem láttam fogadni belépő drámai színésznőt. Operett stárnak szó-

kott ez a parádés fogadtatás kijárni. Halasi Mariskának sikerült a publikumot így megnyerni. De hogyan? Hiszen nem nappali színésznő, soha az utcán nem látni, hiszen a publikum színpadon kívül alig látja!

Ez a szeretet, ez a rajongás igazán tisztán a művészetnek, az intelligens művésznőnek szól.

Az a taps, amely tegnap este Halasi Mariska beléptekor felhangzott és minden felvonás végén elementáris erővel meg-megújult, az érthetően világosan szól:

Üdvözlünk Téged, Te ritkán látott művésznő. Üdvözlünk és reméljük, hogy ezután gyakrabban találkozunk Veled odafenn a színpadon és ritkábban idelelt a nézőtérben.

Az előadásról magáról más helyütt számolunk be részletesen.

Fodor.

Mégis a „CSERBA“-féle pörkölt kávé a legjobb

És a Reichstadti herceg aggodásait, van-e valami apja véreből, méltó-e a trónra, oly híven, kiforrott művészetének oly gazdag váltakozásával tükröztette vissza, az osztrák gyűlölet oly lobogva égett lelkében, és hallgatóiba, nézőibe annyira átvitte, beleszuggérta az aggodalmat, a gyűlöletet és a tükröjelenettel annyira elragadtatta a lelkeket, hogy a függöny legördülése után önkéntlenül összeverődnek a tenyerek, és a lámpák előtt négyezer-ötször megjelenik a Reichstadti herceg.

Flambean szerepében Tallián László nyugtató értékes alakítást. Karakterisztikusan, nagy erővel játszotta a hü odaadó fanatikusan francia katonát, intelligens volt és hozzáismult Halasi Mariska finom játékaéhoz. Talliánt szimpatikus, kitünő színésznek tartottuk eddig, ki vígjátékban, színműben egyaránt kiváló produkált és örömmel állapítjuk meg, hogy Flambean nehéz szerepét nagyszerűen műasszirozta.

Ferenc császárt, a reichstadti herceg nagyapját László Gyula játszotta. Többször láttuk már a Sasfokot, de Ferenc császárt, a gyöngye, ingadozó kormányzót, a szerető nagyapát az eddigi ábrázolói mind felre értékék, és rosszul játszották, nagyobb dicséretet tehát alig mondhatunk László Gyuláról, hogy az eddigi Ferenc császár játszóit közül egyedül ő volt az igazi császár.

Horváth József, bár itt-ott nem volt oly fölényes, miot Metternichnek kellene lenni, általában nagy kifejező erővel tárta fel a mindenható miniszter ravasz ármánykodását és elfojtott, de kítő gyűlöletét a herceg iránt. Igazán érthetetlen szerénység volt tőle, hogy a harmadik felvonás tükröjelenete után nem akart megjelenni.

Jók voltak: Kendi Boriska, Kertész Lajos, Gyulai Giza, Tóth Lenke és Hevesi Miklós, Szécsy nagyszerű, Martinek Ilonka mint mindig most is nagyon bájos volt. A kitünő rendezés László Gyula munkáját dicséri. A vagráni csata haldoklóinak hörgése, javszekelése komikusak. Riporter.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. július 6.

Lövő próba — hullán.

Kovács Gyulának a revolverét ma kipróbálták, még pedig meglehetősen bar-bár módon. A revolverből többször rá löttek egy boncolásra váró hullára. A lövő próbáról külön véleményt fog adni dr. Minich orvos szakértő és külön a fegyverszakértő. — Kovács Gyula állapotáról különben véleményt adott már az orvos szakértő, aminek az lesz a következménye, hogy Kovácsot beszálítják néhány nap múlva a rabkórházba.

Andrássy Gyula gróf

felgyógyulása után ma tett először politikai nyilatkozatot. Szerinte, ha a király a véderő törvényeket szentesíti, akkor nem szabad ellenük agitálni az országban, a parlamentben azonban lehet támadni. A mandátum fosztó javaslatot csak akkor kell respektálni, ha az szabályszerűen jön létre — ami elképzelhetetlen — akkor mindenki tartozik azt respektálni, ha azonban törvénytelen uton alkotják meg, akkor senkinek sem lesz kötelessége azt respektálni. Össze különben részt vesz a parlamenti harcban és kíméletlenül támadja kormányt.

Justh levele.

Károlyi Mihály gróf ma elmondja, hogy miképpen adta át Justh Gyula férfi és egyben alattvalói hűségéről tanuskodó levelét Daruvári kabinetirodai főnöknek, akit a levél nagyon meglepett, Károlynak azon kérdésére, hogy kap-e Justh Gyula levelére választ, az volt Daruvári véleménye, hogy igen. Justh azért nem küldötte levelét postán, mert attól tartott, hogy a levél a mai törvénytelen viszonyok között elveszhet.

Orvosi tévedés

áldozata lett egy budapesti uriaszony. A bécsi orvosi egyetemen megoperálta Wertheimer Ernő dr. egyetemi tanár Polgár Jakabné és azt mondta, hogy az operáció sikerült. Az asszony azonban folyton fájdalmat érzett a hasüregében. Most, két évvel a bécsi operáció után megoperálták Polgárnét Budapesten is legnagyobb meglepetésre egy tenyérnyi túll darabot találtak a hasüregben. Tudósítónk megjegyzi, hogy Wertheimer kinevezését ellenezte a bécsi orvosi egyetem, de Schrat Katalin protekciójára mégis kinevezték.

NAPIHIREK.

Istvánmegye.

A levéltár megárgult aktái között kutatva egy érdekes felfedezésre bukkantam. Arra, hogy a városnak egyik külvárosa, Istvánmegye jogilag nem tartozik Bajához és hogy a városnak ez a része még ma is önálló község. Egyszer, régén megegyezett Baja város a szomszédos Istvánmegye községgel, hogy Istvánmegye beleolvad Baja városba és azután a község egy külvárosként a városnak

egy kiegészítő részét fogja képezni. A község utolsó bírja, Simonovics, vagy amint a nép jobban ismerté, Makalkó sok bosszuságának volt kitéve, mert azzal bosszantották a volt község lakói, hogy a község önállóságát odaadta egy tál turócsuszáért. Ez a pletyka onnan eredt, hogy Simonovics bíró uram részt vett azon a banketten, amely az egybeolvadást kimondó határozatot követte.

Jó öreg Makalkó bíró uramnak pedig tiszta becsületes intenciói voltak, hogy a község lakóit megszabadítsa az adminisztráció tulajdon terheitől. A község oly kicsi volt, hogy a közigazgatási költségeket csak úgy viselhette, ha a lakósságot aránytalanul megterhelte. Ettől akartak szabadulni, amikor egybeolvadtak a náluk jóval nagyobb szomszéd városba.

Az egyesülést kimondták, bele is olvadt a kis Istvánmegye a városba, de a beolvadást nem szankcionálta a törvényhozás. Ugy áll tehát ma a helyzet, hogy Istvánmegye tulajdonképpen ma is egy önálló község, csak adminisztrációját látja el Baja város törvényhatósága.

Észrevettük ezt a hiányt már régebben a városban is és körülbelül huszonöt vagy huszonhat esztendővel ezelőtt, fel is terjesztettek egy kérelmet a belügyminiszteriumhoz, melyben kéri Baja város, hogy ismerje el végre a törvényhozás is a tényleges állapotot és mondja ki az is Istvánmegye önálló községi mivoltának a megszűntét és Baja városba való beolvadását. A felterjesztés felment a belügyminiszterhez, de még máig sincsen elintézve. Ott eszi, lepi az aktát a por egy negyedszázada a belügyminiszterium levéltárában.

Nem nagyon lényeges a dolog, de mégsem ártana annak a negyedszázaddal ezelőtt elküldött felterjesztésének az elintézését kísérgetni. Elvégre mégis csak helyesebb volna a tényleges állapotnak törvényhozás útján való elismerése is. X.

Sajtóüldözés Baján. A legnagyobb felháborodással értesülünk arról, hogy a pénzügyminiszter egy ukáza folytán beültözték a bajai trafikosoknak is, hogy a Népszavát árusítsák. A pénzügyőrök trafikról trafikra járva adták tudtul, hogy a pénzügyminiszter a dohány árudáknak megtiltja a Népszava árusítását. Ma csupán a felháborító eset hírének regisztrálása szorítkozunk. Magát a ténnyt legközelebbi számunkban vezércikkben fogjuk kellő módon méltatni.

Csáky visszavonul. Jelentettük már, hogy a főrendiház ősz elnökét Csáky Albin grófit a főrendiház legutóbbi ülésén muló rosszul élt fogta el. Meleg időjárás és a feszes diszmagyar okozhatták e kellemetlen érzést. Átdá-ván helyét alelnök társának, visszavonult az elnöki szobába. Ott a háznagy frissítőt rendelt, de a gróf kávért kért. A háznagy nem tudta mitévő legyen. Hirtelen mentő gondolata támadt. Az épületbe érkeztek, egyik konyha előtt fölséges illat üt meg orrát. Kér-

Kékkő, rézkénpor, kénmáj és raffiahanes

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban. ::

Rézkénporló,

szabadalmazott

(Napjegyű.)

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

Mindenemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER PERMETEZŐ VASKERESKEDÉSÉBEN BAJÁN.

dezősködésére jelentették, hogy éppen Diadal kávé főznek mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint úgy van pörköltve, hogy kitűnő ízét évekig megtartja. Megnézte a zárt csomagot és megelégedve állapította meg, hogy a két elefánt védjegy rajt van. János, az elnöki huszár föl is szolgálta az így elkészített kávé a kegyelmes urnak.

FODOR KÁROLY,
sagélárkeresztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Házi szolgálta

állandó alkalmazást nyer tisztességes fizetéssel lisztkereskedésben

SCHMIDT ADOLF.

NESTLE
az egészséges gyermekélelmiszer
és a beteg gyermek, a gyomorbetegség régóta bevált táplálék
Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhuruttól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról mindenféle fizetést ingyen küld. NESTLE
Wien I., Biberstrasse 11.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Ha „FORHIN“-nal permetez

I - SZOR kevesebb a gond,
II - SZOR kevesebb a munka,
III - SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított BORDÓI KEVERÉK kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levelekre is!

Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kerjen ingyen és bérmetve leírást a FORHIN gyártól, Budapest VI., Váci-ut 93. sz.

ŐSZI TRAGYÁZÁS!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern Marke védjegyű

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb! foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen módon zsákban

van és eredeti olomzár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjegyzéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatbriken BERLIN, vezérképviselője Budapest, VI., Andrásy-ut 49. - Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

A légszesz-gyárban

4 lámpagyújtogató felfogadatik jelentkezni lehet a gondnoknál (Deszkás-utca 13. sz.) és a légszesz-gyárban a gázmesternél.

Cipő valódi gummisarokkal Berson

pompós zsákmány.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Rohitsi

Zempe

forrás. Szénsavdús, diatetikus, üdítő asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteltebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright féle ve eljágnál, lépdaganatnál, májbetegségeknél, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknek, a légutak hurutai, bántalmánál.

Donati

a maga nemében a leggazdagabb tartalmu gyógyforrás legerősebb hatással. Főképen indikálva: idült bélhurutnál, obstitipiónál, epekövél, elhízást hajlanál, csúznál és cukorbetegségnél.

Legdúsabb természetes magnézium-Glaubersóforrások.

Nagybani raktár

Magyarország részére

Hoffmann József

nél Budapest, V.,

Báthory-utca 8. sz.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt

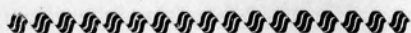
Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű, fa- és kárpitos-butorait meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszitéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes.
Benne járni élvezetes.
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

PALMA
KAUCSUK-SAROK.

Egyszerűen diszes cementlapok □²-ként
2:24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton működépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementesővek 15-100 cm. átmérőig
Kút fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 koci dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛

Óvakodjunk utáztatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

➔ Kátrány, carbolineum, fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ➔

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ➔

➔ Tartós és nem ragad. ➔

➔ Mosható.

Kerti butor lakkok

Szármakalap lakkok